

הפתעה נעימה על במת הכוריאוגרף

כודתן המסירת ורבת התנופה של הלוצות המחול האמנותי כי ארץ הניבה פרי בכמות ובאיכות. למרות הקשיים החומריים, הכרוכים בטיפוח ענף אמנותי זה צצו בארץ בשנים האחרונות הרבה אולפנים למחול ואף מספר להקות-ריקוד מקצועיות. לעתים מתקבל הרושם, כי לשוחררי-המחול בארצנו הקטנה הניעו ממש ימות-המשיח... השפעות אמנים כמו גרטרוד קראוס, או מאיה ארבאטובה ושרה לוי-תנאי, והחריש העמוק שנעשה עלידי ה"כוריאוגראפיות" אנה סוקולוב (מייסדת "התיאטרון הלירי"), ובמיוחד — של מרתה גראהם, אשר את להקותיה ראינו בארץ פעמים (בצד תיאטרונים-מחול מפורסמים אחרים שביקרו אצלנו), כל אלה יצרו אווירה נוחה לפיתוח המחול האמנותי.

רק על קרקע פורייה זו אפשרית היתה צמיחתה של להקת "בת שבע" שבצדק רואים בה אנסמבל ברמה בין-לאומית (שיתוף-הפעולה הישיר עם מרתה גראהם, לינה הודס, ריי ברט כהן), או של תיאטרון-המחול התימני "עינבל". והרי פועלות בניו סף לאלה, להקותיהם של רינה שהם של נעמי אלסקובסקי, של חסיה לוי ואחרות. לא מעטות הן גם להקות-המחול בקיבוצים ורבים הם איל-פני-הריקוד, העובדים בהדרכת רקדניות וכוריאוגראפיות מוכשרות שלנו. בהתחשב עם כל אלה החליטה המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות לעודד את מאמצי הצעירים "המשיגים" לאמנות התנועה; היא הקימה את "במת הכוריאוגראפיה" המפגינה אחת לחודש את יכולתם והישגיהם של אמנים וקבוצות-מחול.

אשרה אלקיים ולהקתה

"במת הכוריאוגראפיה מס' 3", שנערך זה לפני כחודש באולם "אהל-שם" בתל-אביב, הביאה הפתעה נעימה ביותר לכל העוקבים אחרי הנסיונות:

אשרה אלקיים

הכוריאוגראפיים של הצעירים. הייתה פיעה בה, בין היתר, הרקדנית אשרה אלקיים עם להקתה. זהו אנסמבל לא גדול, אך שופע חיות, מצטיין בעושר הביטוי ובכוח ההמיה צאה. הסגנון המודרני המיוחד והימיון החזותי שבמחולות עוררו פליאה. הקולקטיב של אשרה אלקיים הציג רק שישה ריקודים ("פולחן", "אנקת בדידות", "משפט", "אדם וחוה", "יס-תיכון", "ציפור"), אך ייתה בהם כדי לקבוע בודאות שיש כאן עניין עם התמודדות רצינית ביותר ואפילו עם הישג שאפשר ליתפאר בו, המבטיח גדולות לעתיד. נתברר, כי מנהלת הלהקה איגנה טירונת במקצועה. למרות גילה הצעיר; אשר אלקיים (בת 25) יכולה בצדק להיחשב כאחת הרקדניות וה"כוריאוגראפיות" העולות. היא הינה חברה קבועה בתיאטרון-המחול "בת שבע" ונחשבת (כמו רינה שינפלד) לאחד הכוחות הטובים; ועם זאת הריהי עושה נסיונות בתחום הכוריאוגראפיה עם קבוצה "משלה" ה"מורכבת ממשנה רומנו, אף הוא רקדן דן להקת "בת-שבע"; שמעון בראון, רות לרמן, יוהנה פלד ושלמה חזון — חבר תיאטרון "עינבל".

אשרה אלקיים, שהיא בת למשפחה חקלאית ביבנה, ודור שביעי בארץ, נולדה בנתניה, ומימי ילדותה נמשכה אל המחול. ארבע שנים למדה אצל גרטרוד קראוס. כאשר ביקרה כאן מרתה גראהם עם להקתה בפעם ה"ראשונה" (ב"1956) ניגשה אליה אשרה אל מאחורי הקלעים והפצירה בה שזו תרשה לה לרקוד לפניו. מרתה גראהם התרשמה מההופעה, מהחן ומההתלהבות בה דיברה אשרה על המחול, ובה רקדה. תוך זמן קצר זכתה הצעירה בסטיפנדיה, ובסיועה של מרתה נשלחה לאולפנה בניו יורק.

שנתיים השתלמה בהדרכת הכוריאוגראפית הרגולה, אבל הדחף שניתן

לה בתקופה זו האריך את שהותה בארצות-הברית לחמש שנים נוספות (ארבע מהן עשתה באקדמיה ג'וליאד במחלקות למוזיקה, לריקוד ולכוריאוגראפיה). את האקדמיה גמרה ב"קבלת דיפלומה במקצוע הראשי — בכוריאוגראפיה. עבודת-הגמר היתה מרשימה: 9 מחולות. את התוכנית ביצע צוות של 20 רקדנים מהאקדמיה עצמה ומתוצה לה. התוכנית בוצעה לאחר-מכן בקונצרט מיוחד ל"קהל הרחב. הביקורת היתה מצויינת, נת, וחלק מהקונצרט שודר גם ב"טל-בינה".

לפני 10 חודשים חזרה לארץ כי כוריאוגראפית ורקדנית מעולה; הצטרפה ללהקת "בת-שבע", אך אינה נושטת את חיפושיה אחרי דרכי ביטוי משלה במחול. על "במת הכוריאוגראפיה" הציגה אשרה שישה מתוך 9 מחולותיה, אבל באמתחתה ריקודים נוספים. סגנונה הוא מודרני בצורתו. מעין מוגה של רעיונות מופשטים עם רמזים מוחשיים מאוד — תנועות המשקפות מצב-רוח, אסוציאציות שמקורן בחוויות מן הטבע, ומצד שני קווי-עלילה ("המשפט"), או אפילו הירחורים בשולי נושאים תנ"כיים ("אם וחוה"), מחול "יס-תיכון" מביטא את המוג הסוער והחושני שב"פולקלור" האיזור הגיאוגראפי שלנו. אבל אלה ואלה — כדברי הרקדנית — הם בעלי משמעות פילוסופית וכלל-אנושית.

במת שבע

במת הכוריאוגראפיה
1965